T?hsil Nazirliyinin qeyd olunan ?mrind? v? F?aliyy?t Plan?nda qar??ya qoyulmu? v?zif?l?rin icra v?ziyy?tini ara?d?rmaq m?qs?dil? öt?n d?rs ilinin sonunda respublikan?n 34 rayon v? ??h?ri ?hat? edilm?kl? 11 bölg?d? 2500 n?f?rd?n art?q t?hsil i?çisinin i?tirak? il? keçiril?n zona mü?avir?l?rind? yerli t?hsili idar?etm? orqanlar?n?n r?hb?rl?rinin hesabat? dinl?nilmi?, eyni zamanda dig?r bölg?l?rd?n toplanm?? aidiyy?ti m?lumatlar?n t?hlili apar?lm??d?r.

M?lum olmu?dur ki, yerl?rd? yarad?c? v? t???bbüskar i? ?zmini art?rmaqla t?hsil orqanlar? v? pedaqoji kollektivl?rin f?aliyy?tinin ümumi m?qs?d? yön?ldilm?sind? s?f?rb?redici amil? çevrilmi? Nazirliyin h?min s?n?dl?ri rayon (??h?r) t?hsil ?öb?l?rinin ?ura iclaslar?nda v? m?kt?b pedaqoji ?uralar?nda geni? müzakir? olunaraq onlar?n mahiyy?ti, qar??da duran h?lli vacib m?s?l?l?r v? gözl?nil?n n?tic?l?r diqq?t? çatd?r?lm??, n?z?rd? tutulmu? h?d?fl?rin realla?d?r?lmas? istiqam?tind? ?m?li t?dbirl?r mü?yy?nl??dirilmi?dir.

Hesabatlar v? t?hlilll?r göst?rmi?dir ki, yerli t?hsili idar?etm? orqanlar? v? m?kt?b r?hb?rl?ri ?m?k v? icra intizam?n?n yax??la?d?r?lmas?na, ?agird kontingentinin optimalla?-mas?na, m?kt?bhaz?rl?q qruplar?n?n t??kilin?, sinifd?nxaric v? m?kt?bd?nk?nar t?dbirl?rin kütl?viliyin? laz?mi diqq?t yetirmi?, ?agirdl?rin az?rbaycanç?l?q m?fkur?si, milli-m?n?vi d?y?rl?r, v?t?np?rv?rlik ruhunda t?rbiy? olunmalar?, m?n?viyyata zidd z?r?rli v?rdi?l?rd?n uzaqla?d?r?lmas?, onlara hüquqi bilikl?rin v? sa?lam h?yat t?rzinin t?bli?i istiqam?tind? maarifl?ndirm? t?dbirl?rinin h?yata keçirilm?si n?zar?td? saxlan?lm??d?r.

Bunlarla yana??, yerl?rd? ?agirdl?rin f?nl?r üzr? t?lim nailiyy?tl?rinin, burax?l?? imtahanlar? v? ali m?kt?bl?r? q?bulun yekunlar?n?n t?hlil v? müzakir? edilm?si n?tic? etibar? il? pedaqoji kollektivl?rd? t?hsilin keyfiyy?ti il? ba?l? mövcud nöqsan v? çat??mazl?qlar?n daha ayd?n t?s?vvür olunmas?na v? onlar?n aradan qald?r?lmas? üçün sistemli i? mexanizmi mü?yy?nl??dirilm?sin? müsb?t t?sir göst?rmi?dir.

Hesabatlar?n n?tic?l?rin? gör?, Nazirliyin ad?ged?n h?min ?mrl?rind? t?sbit edilmi? h?d?fl?rin yerin? yetirilm?si G?nc?, Sumqay?t ??h?rl?ri v? Astara, Ab?eron, A?da?, Quba, Qusar, Q?b?l?, ??ki, O?uz, Ucar, ??mkir, Qazax, Masall?, C?lilabad rayonlar?nda daha q?na?tb?x? olmu?dur.

Bütün bunlarla b?rab?r, dinl?nmi? hesabatlar v? apar?lm?? t?hlill?r yerli t?hsili idar?etm? orqanlar?n?n f?aliyy?tind?ki bir s?ra bo?luqlar?, el?c? d? konkret olaraq Nazirliyin h?min ?mrl?rinin nümun?sind? r?hb?r t??kilatlar?n s?n?dl?ri il? i? sah?sind? yol verdikl?ri çat?zmazl?qlar? a?kara ç?xarm??d?r.

Mü?yy?n edilmi?dir ki, t?hsil ?öb?l?rinin r?hb?rl?rinin bilavasit? h?d?fl?r? yön?lmi? lakonik hesabat haz?rlamaq v? onu elektron vasit?l?rd?n istifad? yolu il? t?qdim etm?k bacar??? laz?mi s?viyy?d? deyildir, auditoriyan?n maraq v? diqq?tini n?z?r? almadan hesabatlar? üzünd?n oxumaq kimi köhn?lmi? v? müasir t?l?bl? uy?unla?mayan t?crüb?d?n h?l? d? k?narla?a bilm?mi?l?r. Hesabatlara mövzuya aid olmayan faktlar?n daxil olunmas?, t?dbirl?rin keçirilm?sind?n ?ld? olunas? gözl?nil?n n?tic?l?ri mü?yy?n etm?d?n onlar?n sxematik t?svir edilm?si, bir s?ra hallarda görül?n i?l?rin mahiyy?tc? bir-birini tamamlamamas? v? p?rak?nd? xarakter da??mas? v? dig?r bel? hallar hesabatlar?n t?sir gücünü v? ?h?miyy?tini azaldan c?h?tl?r kimi biruz? verilmi?dir.

H?mçinin m?lum olmu?dur ki, Nazirliyin h?min ?mrl?rind? ir?li sürülmü? b?zi vacib m?s?l?l?rl?, o cüml?d?n ?agirdl?ri davaml? olaraq z?if n?tic? göst?r?n mü?lliml?rin m?suliyy?ti m?s?l?sin? bax?lmas?, ibtidai sinifl?r üzr? pedaqoji kadrlar?n t?rkibinin t?hlil edilm?si v? d?rs saatlar?n?n bölü?dürülm?sind?ki uy?unsuzluqlar?n aradan qald?r?lmas?, istedadl? u?aqlarla i? sisteminin t?kmill??dirilm?si, t?hsilin keyfiyy?tinin, xüsusil? burax?l?? sinifl?ri üzr? imtahan n?tic?l?rinin yax??la?d?r?lmas? il? ?laq?dar ilboyu görül?c?k i?l?r n?tic?yönümlü ?sasda sistemli planla?d?r?lmad??? üçün n?z?rd? tutulan h?d?fl?r? tam nail olunmam??d?r.

F?aliyy?t sah?l?ri üzr? i?l?rin planla?d?r?lmas?nda yol veril?n nöqsanlar ?agirdl?rin t?rbiy?olunmas? sisteminin t?kmill??dirilm?si sah?sind? keçiril?n t?dbirl?rd? d? mü?ahid? edilmi?dir. Bel? ki, ayr?-ayr? m?kt?bl?rd? t?hsilalanlarda milli-m?n?vi v? b???ri d?y?rl?rin, f?al h?yat mövqeyinin, v?t?np?rv?rlik t?rbiy?sinin formala?mas?na, onlar?n estetik v? hissi-emosional bacar?qlar?n?n inki?af?na, ölk?mizd? apar?lan sosial-iqtisadi siyas?t v? quruculuq i?l?rin?, Az?rbaycan?n görk?mli ??xsiyy?tl?ri haqq?nda m?lumatl?l?q s?viyy?sinin art?r?lmas?na yön?lmi? t?dbirl?r icra olunsa da, bütün bunlar?n n?tic? bax?m?ndan ?agirdl?rin m?n?viy¬yat?nda, h?yata bax??lar?nda, ümumi dünyagörü?l?rind? hans? müsb?t d?yi?iklikl?r? s?b?b oldu?u bu sah?d? müvafiq inki?afyönlü t?klifl?r haz?rlamaq üçün pedaqoji-psixoloji c?h?td?n öyr?nilib ümumil??dirilm?mi?dir. Eyni zamanda a?kara ç?xar?lan ?sas nöqsanlardan biri d? ondan ibar?tdir ki, aidiyy?ti üzr? h?min t?dbirl?rin sistemli ??kild? t??kilind? heç d? bütün m?kt?bl?rin i?tirak? t?min edilm?mi?dir.

H?mçinin n?z?r? al?nmal?d?r ki, haz?rk? dövrün t?l?bl?rin? uy?un olaraq, t?lim-t?rbiy? i?l?rinin t??kili v? keyfiyy?tinin getdikc? yax??la?d?r?lmas? il? yana??, ümumt?hsil m?kt?b-l?rind? sa?lam m?n?vi-psixoloji v? t?hlük?siz

f?aliyy?t mühitinin yarad?lmas?, t?hsilalanlar?n f?rdi xüsusiyy?tl?rini öyr?nm?kl? risk qrupuna daxilolma ehtimal? mü?ahid? edil?nl?rin mü?yy?nl??dirilm?si v? onlarla pedaqoji-psixoloji-sosioloji aspektd? t?dbirl?rin apar?lmas?, m?kt?b-valideyn ?laq?l?rinin bilavasit? ?agirdl?rin m?nafeyinin qorunmas?na yön?ldilm?si yerli t?hsili idar?etm? orqanlar?n?n v? pedaqoji kollektivl?rin ?n ümd? v?zif?l?rind?n biri hesab olunmal? v? bu m?s?l?l?rl? ?laq?dar Nazirliyin "Ümumi t?hsil mü?ssis?l?rind? ?lveri?li t?lim v? inki?af mühitinin t?min edilm?si üzr? ?lav? t?dbirl?r bar?d?" 2019-cu il 13 may tarixli

(? F-260) ?mri r?hb?r tutulmal?d?r.

Qeyd olunanlara ?sas?n, yerli t?hsili idar?etm? orqanlar? v? ümumi t?hsil mü?ssis?-l?rinin f?aliyy?tin? r?hb?rlik v? n?zar?ti gücl?ndirm?k, Nazirliyin müvafiq kollegiya q?rarlar?, ?mr v? s?r?ncamlar?nda n?z?rd? tutulan h?d?fl?rin yerin? yetirilm?sind? onlara pedaqoji metodiki köm?kliyi t?min etm?k v? 2019-2020-ci d?rs ilinin prioritet f?aliyy?t istiqam?tl?rini mü?yy?n etm?k m?qs?dil? "Az?rbaycan Respublikas?n?n T?hsil Nazirliyi haqq?nda ?sasnam?"nin 13.5-ci b?ndini r?hb?r tutaraq

?MR ED?R?M:

1. Dinl?nilmi? hesabatlar v? apar?lm?? t?hlill?r? gör?, T?hsil Nazirliyinin "Ümumi t?hsil sah?sind? 2018-2019-cu d?rs ilinin prioritet f?aliyy?t istiqam?tl?ri bar?d?" 2018-ci il 14 avqust tarixli, F-550 nömr?li ?mrind?, "Müasir dövrd? ümumt?hsil m?kt?b ?agirdl?rinin t?rbiy?olunma sisteminin daha da t?kmill??dirilm?si il? ba?l? t?dbirl?r haqq?nda" 2019-cu il 15 yanvar tarixli, F-18 nömr?li ?mri il? t?sdiq olunmu? F?aliyy?t Plan?ndak? h?d?fl?rin yerin? yetirilm?si sah?sind? yerli t?hsili idar?etm? orqanlar? v? ümumi t?hsil mü?ssis?l?ri t?r?find?n mü?yy?n i?l?rin görüldüyü, bir s?ra ?m?li t?dbirl?rin h?yata keçirildiyi qeyd edilsin.

2. Mü?yy?n edilmi? tap??r?qlar?n yerin? yetirilm?si v?ziyy?tinin öyr?nilib qiym?tl?ndirilm?si il? ba?l? hesabatlar?n bilavasit? bölg?l?rd? dinl?nilm?si yerli t?hsil orqanlar? v? mü?ssis?l?rind? icra v? m?suliyy?t m?d?niyy?tinin müasir dövrün t?l?bl?rin? uy?un formala?mas?na müsb?t t?sir etdiyi üçün bu t?crüb?nin növb?ti ill?rd? d? t?tbiqi m?qs?d?müvafiq hesab olunsun.

3. Nazirliyin ad?ged?n h?min ?mrl?ri il? mü?yy?n olunmu? h?d?fl?r m?zmun v? mahiyy?t bax?m?ndan ümumi t?hsil sah?sind? bilavasit? aktual probleml?rin h?llin? yön?ldiyi v? geni?miqyasl? xarakter da??d??? üçün onlar?n yerin? yetirilm?si istiqam?tind? ?m?li t?dbirl?r 2019-2020-ci d?rs ilind? d? davam etdirilsin.

4. Yerli t?hsili idar?etm? orqanlar?na tap??r?ls?n ki, dinl?nilmi? hesabatlar?n v? f?rdi qaydada apar?lm?? t?hlill?rin n?tic?l?ri ?sas?nda verilmi? tövsiy?l?ri, el?c? d? bu ?mrd? göst?rilmi? iradlar? n?z?r? alaraq, a?a??da qeyd edil?n ?lav? t?dbirl?r d? sistemli ?hat? olunmaqla yeni d?rs ili üçün t?kmill??dirilmi? F?aliyy?t Plan? t?sdiq edib yerin? yetirilm?sini ciddi n?zar?td? saxlas?nlar:

4.1. D?rs ili ?r?f?sind? ?razil?r üzr? ?qli v? fiziki c?h?td?n sa?lam m?kt?bya?l? u?aqlarla yana??, xüsusi t?hsil? c?lb olunas? u?aqlar?n da mü?yy?nl??dirilm?si v? onlar?n adl? siyah?s?n?n t?rtib edilm?si;

4.2. ?btidai sinifl?rd? ?agirdl?rin oxu, yaz? v? riyazi bacar?qlar?n?n s?viyy?sinin öyr?nilib müzakir? edilm?si v? n?tic?l?rd?n as?l? olaraq, sinif mü?lliml?rinin f?aliyy?tinin qiym?tl?ndirilm?si bar?d? müvafiq t?klifl?rin haz?rlanmas?;

4.3. Ümumt?hsil m?kt?bl?rind? xarici dill?rin t?drisi il? ba?l? mövcud v?ziyy?tin ara?d?r?lmas? istiqam?tind? t?dbirl?rin h?yata keçirilm?si, xüsusil? d?, IV, IX v? XI sinifl?rd? ?agirdl?rin xarici dil bacar?qlar?n?n proqram t?l?bl?rin? uy?unlu?unun, el?c? d? f?nn mü?lliml?rinin elmi-n?z?ri v? metodiki c?h?td?n pe??karl?q s?viyy?sinin qiym?tl?ndirilm?sini ?hat? ed?n hesabat?n haz?rlanmas?;

4.4. "?nformatika" f?nninin maddi-texniki v? t?dris bazas?n?n v? pedaqoji kadr hey?tinin, ?agirdl?rin ?KT bacar?qlar?n?n v? r?q?msal dü?ünc? t?rzinin haz?rk? durumunun t?hlil edilm?si v? müzakir? olunaraq ?m?li t?klifl?rin mü?yy?nl??dirilm?si;

4.5. D?rs ilinin birinci yar?milinin sonunda V v? VI sinif ?agirdl?rinin t?dris dili, xarici dil v? riyaziyyat f?nl?ri üzr? bilik v? bacar?qlar?n?n monitorinqinin apar?lmas?, n?tic?l?r? gör? ibtidai sinif mü?lliml?rinin i?inin qiym?tl?ndirilm?si, el?c? d? bu f?nl?rd?n z?if göst?ricil?r? malik ?agirdl?rin t?lim nailiyy?tl?rinin yax??la?d?r?lmas? il? ba?l? davaml? t?dbirl?ri ?hat? ed?n s?m?r?li i? sisteminin yarad?lmas?;

4.6. T?lim-t?rbiy? prosesind? diaqnostik v? formativ qiym?tl?ndirm?nin imkanlar?ndan s?m?r?li istifad? sah?sind? mü?lliml?rin s?ri?t?liliyinin art?r?lmas? üçün öyr?dici v? t??kilati-metodik t?dbirl?rin (seminar, d?yirmi masa, t?qdimatlar v? s) keçirilm?si, bu sah?d? f?rql?n?n mü?lliml?rin t?crüb?sinin t?bli? edilm?si.

4.7. M?kt?bl?rd? diaqnostik qiym?tl?ndirm?nin n?tic?l?ri ?sas?nda "?stedadl?lar?m?z? tan?yaq" layih?sinin keçirilm?si v? h?r bir u?aqda mövcud olan istedad potensial?n?n üz? ç?xar?lmas?, qiym?tl?ndirilm?si v? davaml? inki?af?na ??rait yarad?lmas?;

4.8. ?agirdl?rd? t?dqiqatç?l?q bacar???n?n formala?d?r?lmas? il? ba?l? onlar?n ara?d?rma t?l?b ed?n layih?l?r? c?lb olunmas? istiqam?tind? t?dbirl?rin (b?dii ?s?rl?rin t?hlili ?sas?nda müst?qil r?y v? mülahiz?l?ri ?hat? ed?n referatlar?n haz?rlanmas?, fiziki, kimy?vi v? bioloji hadis?l?r üzr? t?crüb?l?rin apar?lmas? v? n?tic?l?rin ümumil??dirilm?si, bölg?nin t?bi?tinin, tarixi-m?d?ni abid?l?rinin öyr?nilm?si v? d?y?rl?ndirilm?si v? s.) h?yata keçirilm?si.

4.9. ?agirdl?rin tibbi müayin?d?n v? icbari dispanzerizasiyadan keçirilm?sin? münt?z?m n?zar?t edilm?si;

4.10. Psixoloji, hissi-emosional v?ziyy?tin? gör?, risk qrupuna daxiledilm? ehtimal? olan ?agirdl?rin mü?yy?nl??dirilm?si, onlar?n h?r biri üçün f?rdi pedaqoji-psixoloji b?rpa plan?n?n haz?rlan?b valideynl?rin i?tirak? il? h?yata keçirilm?si;

4.11. M?kt?bl?rd? valideynl?r üçün u?aqlar?n ya?, psixoloji v? fizioloji xüsusiyy?tl?rin? dair maarifl?ndirm? t?dbirl?rinin t??kili, valideynl?rin m?kt?b h?yat?nda, övladlar?n?n t?lim- t?rbiy?sind? yax?ndan i?tirak?n?n t?min edilm?si v? m?kt?b-icma münasib?tl?rinin inki?af etdirilm?si.

4.12. Ümumi t?hsill? ba?l? dövl?t s?n?dl?rinin, hüquqi normativ aktlar?n, T?hsil Nazirliyinin kollegiya q?rarlar?, ?mr v? s?r?ncamlar?nda ir?li sürül?n v?zif?l?rin t?hsil ?öb?l?rinin (idar?l?rin) ?m?kda?lar?, ümumi t?hsil mü?ssis?l?rinin pedaqoji kollektivl?ri t?r?find?n h?rt?r?fli öyr?nilm?sinin t?min edilm?si.

5. Ümumi v? m?kt?b?q?d?r t?hsil ?öb?si (Ayd?n ?hm?dov), T?hsilin inki?af? proqramlar? ?öb?si (Emin ?mrullayev), T?hsil ??çil?rinin Pe??kar ?nki?af? ?nstitutu (V?fa Yaqublu) z?ruri ehtiyac? n?z?r? alaraq, yerl?rd? f?nn kurikulumlar? v? qiym?tl?ndirm? növl?rinin t?tbiqi, t?dris materiallar?n?n planla?d?r?lmas? üzr? mü?lliml?rin haz?rl?q s?viyy?sinin t?kmill??dirilm?sin? köm?klik göst?rilm?si üçün "Öyr?d?nl?rin öyr?d?ni" üsulu ?sas?nda t?limçil?r qrupunun formala?d?r?lmas? bar?d? 1 ay müdd?tind? t?klifl?r haz?rlay?b r?hb?rliy? t?qdim etsinl?r.

6. Ümumt?hsil m?kt?bl?rind? 2019-2020-ci d?rs ilinin ilk m????l?si ibtidai sinifl?rd? "?dman v? sa?laml?q", V-IX sinifl?rd? "Mütali? - m?n?vi z?nginliy? aparan yol", X-XI sinifl?rd? "Az?rbaycan inki?af yollar?nda" mövzular?na h?sr olunsun.

7. Bak? ??h?ri üzr? T?hsil ?dar?sin?, G?nc? ??h?r T?hsil ?dar?sin?, rayon (??h?r) t?hsil ?öb?l?rin?, T?hsil Nazirliyinin birba?a tabeliyind?ki ümumi t?hsil mü?ssis?l?rin? tap??r?ls?n ki:

7.1. Bu ?mrin m?qs?d v? mahiyy?tinin t?hsil ?uralar? v? pedaqoji ?ura iclaslar?nda pedaqoji kollektivl?r? çatd?r?lmas?n? v? mü?yy?n olunmu? v?zif?l?rin yerin? yetirilm?si istiqam?tind? m?qs?dyönlü i? mexanizmi yarad?lmas?n? t?min etsinl?r;

7.2. Müvafiq mövzular üzr? ilk d?rs m????l?l?rinin s?m?r?li keçirilm?si üçün z?ruri t??kilati i?l?ri vaxt?nda ba?a çatd?r?ls?nlar v? bu d?rsl?rd? ictimaiyy?tin nümay?nd?l?rinin, müharib? i?tirakç?lar?, ?m?k veteranlar? v? sabiq m?zunlar?n i?tirak?n? n?z?rd? tutsunlar;

7.3. ?mrin icras? il? ?laq?dar 2019-cu ilin dekabr, 2020-ci ilin may ay?nda t?sdiqedici s?n?dl?r ?lav? olunmaqla Nazirliy? aray?? gönd?rsinl?r.

8. ?nformasiya ?öb?si (Elnur M?mm?dov) ?mrin “Az?rbaycan mü?llimi” q?zetind? d?rc olunmas?n? v? Nazirliyin internet sayt?nda yerl??dirilm?sini t?min etsin.

9. ?mrin icras?na n?zar?t nazir müavini M?h?bb?t V?liyevaya h?val? olunsun.

Ceyhun BAYRAMOV,

avqust 2019-cu il